

“Gevangenisstraffen voor kortveroordeelden nu ook effectief uitgevoerd”

Het wetsvoorstel van liberaal Kamerlid Carina Van Cauter dat ervoor zal zorgen dat ook kortveroordeelden effectief gestraft worden, is vandaag goedgekeurd in de Kamercommissie Justitie. Tot op heden wordt de uitvoering van gevangenisstraffen die korter zijn dan drie jaar geregeld door een omzendbrief van de minister van Justitie. In de praktijk komt dit erop neer dat die veroordeelden met straffen tot drie jaar onmiddellijk een enkelband krijgen. “Door dit wetsvoorstel komt daar verandering in. De strafuitvoeringsrechter zal nu bevoegd zijn en niet meer de minister. Deze kortveroordeelden zullen nu ook effectief een gevangenisstraf moeten ondergaan, tenzij de strafuitvoeringsrechter onder bepaalde tijdsvoorwaarden modaliteiten toekent”, stelt Van Cauter.

De zogenaamde “wet externe rechtspositie” bestaat sinds 2006. De bepalingen die van toepassing zijn op gedetineerden die een straf onder de drie jaar gekregen hebben zijn echter nooit in uitvoering gekomen. “Eén van de belangrijkste redenen hiervoor is dat de procedure te zwaar en te tijdrovend is. Om dit stuk van de wet eindelijk ook in uitvoer te kunnen laten komen, vereenvoudigingen we nu de procedure”, aldus liberaal Kamerlid Van Cauter.

Door deze wijziging kan elke veroordeelde met een gevangenisstraf tot en met drie jaar maar na één derde in aanmerking komen voor een voorwaardelijke invrijheidstelling. Dat is vandaag absoluut niet altijd het geval. Daarnaast worden de tijdsvoorwaarden voor beperkte detentie en elektronisch toezicht dezelfde als voor straffen boven de drie jaar. “Door de procedure te vereenvoudigen kan dit stuk van de wet externe rechtspositie eindelijk in uitvoer komen, en zal het vanaf dan ook voor de korte straffen enkel een rechter zijn die de gevangenisstraf kan aanpassen en niet meer de uitvoerende macht”, zegt Van Cauter.

Schriftelijke procedure

Deze wetswijziging zorgt ook voor een verandering wat betreft straffen onder de vier maand. Tot nu toe werden deze niet uitgevoerd. “Het een goede zaak dat wij dit rechtzetten, want op deze manier roepen we het soms heersende gevoel van straffeloosheid een halt toe”, zegt Van Cauter.

Daarnaast houdt het voorstel ook een aantal wijzigingen van de procedure in. "De strafuitvoeringsrechter is nu bevoegd en niet langer de minister van Justitie. In het kader van de scheiding der machten is dit alleszins positief", aldus Van Cauter. Het is ook de strafuitvoeringsrechter die zal beslissen over de verschillende strafuitvoeringsmodaliteiten zoals beperkte detentie, voorlopige invrijheidsstelling of het toekennen van elektronisch toezicht. Momenteel is in de wet voorzien dat deze procedure mondeling zou verlopen, maar dit zal vervangen worden door een schriftelijke procedure. "Dit zal zorgen voor een snellere en efficiëntere afhandeling. Daarnaast is het erg belangrijk dat ook kortveroordeelden nu effectief ook hun gevangenisstraf krijgen", besluit Van Cauter.

Een voorbeeld:

De rechter spreekt een gevangenisstraf uit van 3 jaar. Deze wordt vandaag door een ministeriële omzendbrief automatisch omgezet in elektronisch toezicht van acht maanden.

Door deze wetswijziging zal de veroordeelde nu effectief in de gevangenis terecht komen. Ten vroegste na 1 jaar zal hij bij de strafuitvoeringsrechter om voorlopige invrijheidsstelling kunnen vragen. Na een periode van 6 maand gevangenisstraf kan hij een aanvraag indienen voor beperkte detentie of elektronisch toezicht. Het is dan aan de strafuitvoeringsrechter om dit al dan niet toe te staan.